

MEDZINÁRODNÝ PAKT o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach

Štáty, zmluvné strany tohto paktu,

majúc na zreteli, že podľa zásad vyhlásených v Charte OSN je uznanie prirodzenej dôstojnosti a rovnakých a nescudziteľných práv všetkých členov ľudskej rodiny základom slobody, spravodlivosti a mieru vo svete,

uznávajúc, že tieto práva sa odvodzujú od prirodzenej dôstojnosti ľudskej osobnosti,

uznávajúc, že podľa Všeobecnej deklarácie ľudských práv ideál slobodnej ľudskej bytosti oslobodenej od strachu a núdze možno dosiahnuť len vtedy, keď sa vytvoria také podmienky, v ktorých bude môcť každý požívať svoje hospodárske, sociálne a kultúrne práva, ako aj svoje občianske a politické práva,

majúc na zreteli záväzkov štátov vyplývajúcich z Charty Organizácie Spojených národov podporovať všeobecnú úctu k ľudským právam a slobodám a k ich zachovávaniam,

vedomujúc si, že jednotlivci majú povinnosti k druhým a k spoločenstvu, ku ktorému patrí, je povinný usilovať sa o rozvíjanie a dodržiavanie práv uznaných v tomto pakte,

dojednávajú týmto, ako je ďalej ustanovené:

ČASŤ I

Článok 1

1. Všetky národy majú právo na sebaurčenie. Na základe práva slobodne určujú svoj politický štatút a slobodne uskutočňujú svoj hospodársky, sociálny a kultúrny vývoj.
2. Všetky národy môžu pre svoje vlastné ciele slobodne disponovať svojím prírodným bohatstvom a zdrojmi bez ujmy na akýchkoľvek záväzkoch vyplývajúcich z medzinárodnej hospodárskej spolupráce, založenej na vzájomnej výhodnosti a medzinárodnom práve. V žiadnom prípade národ nesmie byť pozbavený svojich vlastných prostriedkov na životnú existenciu.
3. Štáty, zmluvné strany paktu, vrátane tých štátov, ktoré zodpovedajú za správu nesamosprávnych a poručenských území, budú podporovať uskutočnenie práva na sebaurčenie a budú toto právo rešpektovať v súlade s ustanoveniami Charty Organizácie Spojených národov.

ČASŤ II

Článok 2

1. Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou paktu, sa zaväzuje podniknúť pri maximálnom využití svojich zdrojov samostatne aj prostredníctvom medzinárodnej súčinnosti a spolupráce hospodárske a technické kroky na postupné dosiahnutie plného uskutočnenia práv uznaných v tomto pakte, a to všetkými vhodnými prostriedkami, vrátane prijatia zákonodárnych opatrení.
2. Štáty, zmluvné strany paktu, sa zaväzujú, že zaručia, že práva formulované v tomto pakte sa budú uskutočňovať bez akéhokoľvek rozlišovania podľa rasy, farby, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania národnostného a sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.
3. Rozvojové krajiny môžu s patričným zreteľom na ľudské práva a svoje národné hospodárstvo určiť, v akom rozsahu by zaručili hospodárske práva uznané v tomto pakte cudzím štátnym príslušníkom.

Článok 3

Štáty, zmluvné strany paktu, sa zaväzujú, že zabezpečia rovnaké práva mužov a žien pri používaní všetkých hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv uvedených v tomto pakte.

Článok 4

Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú, že štát pri používaní tých práv, ktoré poskytol v súlade s týmto paktom ich môže podrobiť len takým obmedzeniam, aké ustanovuje zákon, a len potiaľ pokiaľ je to zlučiteľné s povahou týchto práv a výhradne za účelom podpory všeobecného blaha v demokratickej spoločnosti.

Článok 5

1. Nič v tomto pakte sa nemôže vykladať tak, akoby dávalo ktorémukoľvek štátu, ktorejkoľvek skupine alebo osobe akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo sa dopúšťať činov, ktoré by smerovali k potlačeniu niektorého z práv alebo niektorej zo slobôd uznaných týmto paktom alebo ich obmedzeniu vo väčšom rozsahu, ako tento pakt určuje.

2. Žiadne obmedzenie alebo odchýlka od ktoréhokoľvek zo základných ľudských práv uznávaných alebo existujúcich v ktorejkoľvek krajine na základe zákona, dohovorov, predpisov alebo zvyklostí sa nepripustí pod zámienkou, že pakt také práva neuznáva alebo že ich uznáva v menšom rozsahu.

ČASŤ III

Článok 6

1. Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú právo na prácu, ktoré zahŕňa právo na príležitosť zarábať si na živobytie svojou prácou, ktorú si slobodne vyberie alebo prijme, a urobí príslušné kroky na ochranu tohto práva.

2. Opatrenie, ktoré majú urobiť štáty, zmluvné strany paktu, na dosiahnutie plného uskutočnenia tohto práva, budú zahŕňať programy technického a odborného zaškolenia a výcviku, plány a prostriedky na dosiahnutie stáleho hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja a plnej a produktívnej zamestnanosti za podmienok zabezpečujúcich jednotlivcovi základné politické a hospodárske slobody.

Článok 7

Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého človeka na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, ktoré zabezpečujú najmä:

- a) odmenu, ktorá poskytuje ako minimum všetkým pracovníkom:
 - (i) spravodlivú mzdu a rovnakú odmenu za prácu rovnakej hodnoty bez akéhokoľvek rozlišovania, pričom najmä ženám sú zaručené pracovné podmienky nie horšie než aké majú muži, s rovnakou odmenou za rovnakú prácu;
 - (ii) slušný život pre ne a ich rodiny v súlade s ustanoveniami tohto paktu;
- b) bezpečné a zdravotne nezávadné pracovné podmienky;
- c) rovnakú príležitosť pre všetky dosiahnuť v zamestnaní povýšenie na zodpovedajúci vyšší stupeň, pričom sa nebudú uplatňovať iné kritériá, než dĺžka zamestnania a schopnosti;
- d) Odpočinok, zotavenie a rozumné vymedzenie pracovných hodín a pravidelnú platenú dovolenku, ako aj odmenu v dňoch verejných sviatkov.

Článok 8

1. Štáty, zmluvné strany paktu, sa zaväzujú zabezpečiť:

- a) právo každého na zakladanie odborových organizácií a právo pristupovať do odborových organizácií podľa vlastného výberu, podliehajúce iba stanovám príslušnej odborovej organizácie, na uplatňovanie a ochranu svojich hospodárskych a sociálnych záujmov. Výkon tohto práva nesmú obmedzovať žiadne obmedzenia okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku alebo na ochranu práv a slobôd druhých;
- b) právo odborových organizácií a zakladanie národných federácií a ich alebo konfederácií a ich právo vytvárať medzinárodné odborové organizácie alebo sa k nim pripojiť;
- c) právo odborových organizácií na slobodnú činnosť, nepodliehajúcu žiadnym obmedzeniam okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku alebo na ochranu práv a slobôd druhých;
- d) právo na štrajk za predpokladu, že sa uskutočňuje v súlade so zákonmi príslušnej krajiny.

2. Tento článok nebráni uložiť zákonné obmedzenia výkonu týchto práv pre príslušníkov ozbrojených síl alebo polície alebo správnych orgán štátu.

3. Nič v tomto článku neoprávňuje zmluvné strany Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce z roka 1948 o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa, aby prijali zákonodarné opatrenia, ktoré by prejudikovali záruky ustanovené v tomto Dohovore alebo aplikovali právo takým spôsobom, ktorý tieto záruky prejudikoval.

Článok 9

Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého na sociálne zabezpečenie, zahŕňajúc do toho právo na sociálne poistenie.

Článok 10

Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú, že:

1. Najširšia možná ochrana a pomoc by sa mala poskytnúť rodine, ktorá je prirodzenou a základnou jednotkou spoločnosti, najmä na jej založenie a počas, keď zodpovedá za starostlivosť a výchovu maloletých detí. Manželstvo sa musí uzavrieť na základe slobodného súhlasu snúbencov.
2. Osobitná ochrana by sa mala poskytovať matkám v priebehu primeraného obdobia pred narodením a po narodení dieťaťa. Počas tohto obdobia by sa pracujúcim matkám mala poskytnúť platená dovolenka alebo dovolenka so zodpovedajúcimi požitkami zo sociálneho zabezpečenia.
3. Osobitné opatrenia by sa mali robiť na ochranu a pomoc všetkým deťom a mládeži bez akejkoľvek diskriminácie na základe rodinného pôvodu alebo iných podmienok. Deti a mládež by sa mali ochraňovať pred hospodárskym a sociálnym vykorisťovaním. Ich zamestnávanie prácou, ktorá by škodila ich morálke alebo zdraviu alebo by bola nebezpečná ich životu alebo by mohla brzdiť ich normálny vývoj, by sa mali trestať podľa zákona. Štáty by mali tiež určiť vekovú hranicu, pod ktorou by detská námedzná práca mala byť zakázaná a trestaná podľa zákona.

Článok 11

1. Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého jednotlivca na primeranú životnú úroveň pre neho a jeho rodinu, zahŕňujúce dostatočnú výživu, šatstvo, byt, a na neustále zlepšovanie životných podmienok. Zmluvné štáty podniknú zodpovedajúce kroky, aby zabezpečili uskutočnenie tohto práva, uznávajúc pre dosiahnutie tohto cieľa zásadnú dôležitosť medzinárodnej spolupráce, založenej na slobodnom súhlase.
2. Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú základné právo každého na oslobodenie od hladu, urobia tak jednotlivo, ako aj na základe medzinárodnej súčinnosti také opatrenia, zahŕňajúc do toho osobitné programy, ktoré sú potrebné:
 - a) na zlepšenie spôsobov výroby, uchovávaní a distribúcie potravín plným využitím technického a vedeckého poznania, šírením vedomostí o zásadách výživy a rozvíjaním alebo reformovaním poľnohospodárskych systémov takým spôsobom, aby sa dosiahol najúčinnejší rozvoj a využitie prírodných zdrojov; b) na zabezpečenie spravodlivej distribúcie svetových zásob potravín v pomere k potrebe s prihliadnutím na problémy tak krajín dovážajúcich potraviny, ako krajín, ktoré potraviny vyvážajú.

Článok 12

1. Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého na dosiahnutie najvyššej dosažiteľnej úrovne fyzického a duševného zdravia.
2. Štáty, zmluvné strany paktu, urobia opatrenia na dosiahnutie plného uskutočnenia tohto práva, ktoré budú zahŕňať:
 - a) opatrenia na zníženie počtu potratov a dojčenskej úmrtnosti a opatrenia pre zdravý vývoj dieťaťa;
 - b) zlepšenie všetkých stránok vonkajších životných podmienok a priemyselnej hygieny;
 - c) prevenciu, liečenie a kontrolu epidemických, miestnych chorôb, chorôb z povolania a iných chorôb;
 - d) vytvorenie podmienok, ktoré by každému zabezpečili lekársku pomoc a starostlivosť v prípade choroby.

Článok 13

1. Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého na vzdelanie. Súhlasia, že vzdelanie bude smerovať k plnému rozvoju ľudskej osobnosti a zmyslu pre jej dôstojnosť a posilneniu úcty k ľudským právam a základným slobodám.

Súhlasia, že vzdelanie má umožniť všetkým osobám účinnú účasť v slobodnej spoločnosti, napomáhať vzájomné porozumenie, znášanlivosť a priateľstvo medzi všetkými národmi a všetkými rasovými, etnickými a náboženskými skupinami, ako rozvoj činnosti Organizácie Spojených národov na zachovanie mieru.
2. Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú, že so zreteľom na dosiahnutie plného uskutočnenia tohto práva:
 - a) základné vzdelanie bude povinné a slobodne prístupné všetkým;
 - b) stredoškolské vzdelanie vo svojich rozličných formách, zahŕňajúc do toho technické a odborné stredoškolské vzdelanie, sa všeobecne umožní a sprístupní každému všetkými vhodnými prostriedkami a najmä postupným zavádzaním bezplatného vzdelania;
 - c) vyššie vzdelanie sa tak isto sprístupní každému, a to podľa schopností všetkými vhodnými prostriedkami a najmä postupným zavádzaním bezplatného vzdelania;
 - d) elementárne vzdelanie osôb, ktoré nezískali alebo nedokončili základné vzdelanie, sa bude pokiaľ možno povzbudzovať alebo zintenzívňovať;
 - e) bude sa na všetkých stupňoch aktívne usilovať o rozvoj školského systému, zavedie sa primeraný systém štipendií a sústavne sa budú zlepšovať materiálne podmienky vyučujúcich.
3. Štáty, zmluvné strany paktu, sa zaväzujú rešpektovať slobodu rodičov, prípadne poručníkov zvoliť svojim deťom iné školy než zriadené verejnými orgánmi, ktoré zodpovedajú takej minimálnej úrovni vzdelania, akú stanovil alebo schválil štát, a zabezpečovať náboženskú a morálnu výchovu ich detí v zhode s ich vlastným presvedčením.
4. Žiadna z častí tohto článku sa nemá vykladať ako miešanie sa do slobody jednotlivcov a organizácií zriaďovať a riadiť výchovné inštitúcie, vždy však za podmienok zachovania zásad ustanovených v odseku 1 tohto článku a požiadaviek, že vzdelanie poskytované v takých inštitúciách má zodpovedať minimálnej úrovni ustanovenej štátom.

Článok 14

Každý štát, zmluvná strana paktu, ktorý v čase, keď sa stane zmluvnou stranou, nevie zabezpečiť na materskom území alebo na inom území pod svojou právomocou povinné základné bezplatné vzdelanie, sa zaväzuje vypracovať a prijať v priebehu dvoch rokov podrobný plán opatrení na postupné zavádzanie zásady povinného a bezplatného vzdelania pre všetkých, a to v primeranom čase, ktorý sa v pláne určí.

Článok 15

1. Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú právo každého:

- a) zúčastniť sa na kultúrnom živote;
- b) užívať plody vedeckého pokroku a jeho využitia;
- c) požívať ochranu morálnych a materiálnych záujmov, ktoré vyplývajú z jeho vedeckej, literárnej alebo umeleckej tvorby.

2. Opatrenie, ktoré majú urobiť štáty, zmluvné strany paktu, na dosiahnutie plného uskutočnenia tohto práva, budú zahŕňať aj tie, ktoré sú nevyhnutné na zachovanie, rozvoj a šírenie vedy a kultúry.

3. Štáty, zmluvné strany paktu, sa zaväzujú rešpektovať slobodu nevyhnutnú pre vedecký výskum a tvorivú činnosť.

4. Štáty, zmluvné strany paktu, uznávajú prospech vyplývajúci z povzbudzovania a rozvoja medzinárodných stykov a spolupráce vo vedeckej a kultúrnej oblasti.

ČASŤ IV

Článok 16

1. Štáty, zmluvné strany paktu, sa zaväzujú, že budú podľa ustanovení tejto časti paktu predkladať správy o prijatých opatreniach a o pokroku dosiahnutom pri dodržiavaní práv uznaných v tomto pakte.

2. a) Všetky správy sa budú predkladať generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, ktorý odovzdá ich kópie Hospodárskej a sociálnej rade na posúdenie podľa ustanovení tohto paktu.

b) Generálny tajomník Organizácie Spojených národov tiež odovzdá kópie správ alebo príslušné výňatky zo správ štátov, zmluvných strán paktu, ktoré sú tiež členmi odborných organizácií, týmto organizáciám, pokiaľ sa tieto správy alebo výňatky z nich týkajú akejkoľvek veci, pre ktorú je tá alebo oná odborná organizácia príslušná podľa svojich ustavujúcich dokumentov.

Článok 17

1. Štáty, zmluvné strany paktu, budú podávať svoje správy postupne podľa programu, ktorý určí Hospodárska a sociálna rada v priebehu jedného roka od nadobudnutia platnosti tohto paktu po konzultácii so zmluvnými štátmi a s príslušnými odbornými organizáciami.

2. Správy môžu uvádzať činitele a ťažkosti ovplyvňujúce stupeň záväzkov prijatých podľa tohto paktu.

3. V tých prípadoch, keď štát, zmluvná strana paktu, príslušné informácie už predložil Organizácii Spojených národov alebo ktorejkoľvek odbornej organizácii, nebude treba túto informáciu opakovať, ale postačí presný odkaz na tieto informácie.

Článok 18

V zhode so svojou zodpovednosťou podľa Charty Organizácie Spojených národov v oblasti základných ľudských práv a základných slobôd môže sa Hospodárska a sociálna rada s odbornými organizáciami OSN dohodnúť, aby jej podávali správy o pokroku dosiahnutom pri dodržiavaní tých ustanovení tohto paktu, ktoré spadajú do rámca ich činnosti. Tieto správy môžu zahŕňať údaje o rozhodnutiach a odporúčaní prijatých na vykonávanie tejto úlohy ich príslušnými orgánmi.

Článok 19

Hospodárska a sociálna rada môže postupovať Komisii pre ľudské práva na štúdium a na všeobecné odporúčania, prípadne na informovanie správy týkajúce sa ľudských práv, predložené štátmi podľa článku 16 a 17 alebo odbornými organizáciami podľa článku 18.

Článok 20

Štáty, zmluvné strany paktu, a príslušné odborné organizácie môžu predkladať Hospodárskej a sociálnej rade pripomienky ku ktorémukoľvek všeobecnému odporúčaniam urobenému podľa článku 19 alebo k dotazu na také všeobecné odporúčania obsiahnuté v ktorejkoľvek správe Komisie pre ľudské práva alebo v ktorejkoľvek dokumentácii, na ktorú správa odkazuje.

Článok 21

Hospodárska a sociálna rada môže z času na čas predkladať Valnému zhromaždeniu správy s odporúčaniami všeobecnej povahy a súhrn informácií získaných od štátov, zmluvných strán paktu, a od odborných organizácií o prijatých opatreniach a o pokroku dosiahnutom v celkovom dodržiavaní práv uznaných v tomto pakte.

Článok 22

Hospodárska a sociálna rada môže upozorniť iné orgány Organizácie Spojených národov, ich podriadené zložky a odborné organizácie zaoberajúce sa poskytovaním technickej pomoci na akékoľvek záležitosti vyplývajúce zo správ spomenutých v tejto časti paktu, ktoré by mohli takým orgánom pomôcť - v rámci ich kompetencie - pri rozhodovaní o vhodnosti medzinárodných opatrení, ktoré by mohli prispieť k účinnému a postupnému plneniu tohto paktu.

Článok 23

Štáty, zmluvné strany paktu, súhlasia s tým, že medzinárodné opatrenie na dosiahnutie práv uznaných v tomto pakte zahŕňa také metódy, ako je uzavieranie dohôd, prijímanie odporúčaní, poskytovanie technickej pomoci, konanie regionálnych a technických zasadnutí za účelom konzultácií, ako aj štúdie organizované v spojení s príslušnými vládami.

Článok 24

Nič v tomto pakte sa nemôže vykladať tak, akoby oslabovalo ustanovenia Charty Organizácie Spojených národov OSN, ktoré vymedzujú zodpovednosť rozličných orgánov Organizácie Spojených národov a ich odborných organizácií v oblasti, ktorou sa zaoberá pakt.

Článok 25

Nič v tomto pakte sa nemôže vykladať, akoby oslabovalo prirodzené právo všetkých národov plne a slobodne využívať svoje prírodné bohatstvo a zdroje.

Článok 26

1. Tento pakt je otvorený na podpis ktoréhokoľvek členského štátu Organizácie Spojených národov alebo člena ktorejkoľvek jej odbornej organizácie, ktoréhokoľvek štátu - účastníka Štátu Medzinárodného súdneho dvora - a ktoréhokoľvek iného štátu, ktorý Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov vyzvalo, aby sa stal účastníkom tohto paktu.

2. Tento pakt bude ratifikovaný. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

3. Tento pakt je otvorený na prístup ktoréhokoľvek štátu uvedeného v odseku 1 tohto článku.

4. Prístup sa uskutoční uložením listiny o prístupe u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

5. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov upovedomí všetky štáty, ktoré tento pakt podpísali alebo k nemu pristúpili, o uložení každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe.

Článok 27

1. Tento pakt nadobudne účinnosť tri mesiace odo dňa uloženia tridsiatej piatej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

2. Pre každý štát, ktorý bude tento pakt ratifikovať alebo k nemu pristúpi po uložení tridsiatej piatej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, nadobudne pakt účinnosť tri mesiace po tom, čo tento štát uloží ratifikačnú listinu alebo listinu o prístupe.

Článok 28

Ustanovenia tohto paktu sa vzťahujú na všetky časti federálnych štátov bez akýchkoľvek obmedzení alebo výnimiek.

Článok 29

1. Ktorýkoľvek štát, zmluvná strana paktu, môže navrhnúť zmenu paktu a predložiť ju generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Generálny tajomník potom oboznámi s pozmeňujúcim návrhom štáty, zmluvné strany paktu, so žiadosťou, aby mu oznámili, či sú za zvolanie konferencie zmluvných strán paktu, ktorá by návrh posúdila a rozhodla o ňom. Generálny tajomník zvolá konferenciu po záštitou Organizácie Spojených národov, ak sa aspoň tretina štátov vysloví za jej usporiadanie. Každý pozmeňovací návrh prijatý väčšinou štátov prítomných a hlasujúcich na konferencii sa predloží Valnému zhromaždeniu Organizácie Spojených národov na schválenie.

2. Zmeny nadobudnú účinnosť, ak ich schváli Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov a prijme dvojtretinová väčšina štátov, ktoré sú zmluvnými stranami paktu, podľa svojich ústavných predpisov.

3. Ak zmeny nadobudnú účinnosť, stanú sa záväznými pre tie zmluvné strany paktu, ktoré ich prijali, zatiaľ čo ostatné zmluvné strany paktu, a ktoroukoľvek prvšou zmenou, ktorú prijali.

Článok 30

Bez ohľadu na oznámenia urobené podľa článku 26 ods. 5 informuje generálny tajomník všetky štáty uvedené v odseku 1 toho istého článku:

- a) o podpisoch a ratifikačných listinách a listinách o prístupe podľa článku 26;
- b) o dni, keď tento pakt nadobudne účinnosť podľa článku 27, a o dni, keď nadobudne účinnosť zmena podľa článku 29.

Článok 31

1. Tento pakt, ktorého čínske, anglické, francúzske, ruské a španielske znenia sú rovnako autentické, bude uložený v archíve Organizácie Spojených národov.

2. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zašle otvorený výtlačok tohto paktu všetkým štátom uvedeným v článku 26.

OPČNÝ PROTOKOL

k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach

Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou tohto Protokolu,

majúc na zreteli, že pre dosiahnutie cieľov Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len Pakt) a vykonanie jeho ustanovení by bolo vhodné umožniť Výboru pre ľudské práva zriadenému podľa časti IV Paktu (ďalej len Výbor), aby v súlade s ustanoveniami tohto Protokolu dostával a posudzoval oznámenia od jednotlivcov, ktorí si sťažujú na to, že sa stali obeťami porušenia

niektorého z práv, ustanovených v Pakte,

dohodli sa takto:

Článok 1

Štát, ktorý je zmluvnou stranou Paktu, ktorý sa stane zmluvnou stranou tohto Protokolu, uznáva príslušnosť Výboru dostávať a posudzovať oznámenia od jednotlivcov podliehajúcich jeho jurisdikcii, ktorí si sťažujú, že sa stali obeťami porušenia niektorého z práv ustanovených v Pakte štátom, ktorý je zmluvnou stranou Paktu. Výbor neprijme oznámenie, ak sa týka štátu, ktorý je zmluvnou stranou Paktu, ktorý nie je zmluvnou stranou tohto Protokolu.

Článok 2

Jednotlivci, s výhradou ustanovenia článku 1, ktorí si sťažujú, že niektoré z ich práv uvedených v Pakte bolo porušené, a ktorí vyčerpali všetky dostupné vnútroštátne prostriedky na nápravu, môžu predložiť Výboru na posúdenie písomné oznámenie.

Článok 3

Výbor bude považovať za neprijateľné každé oznámenie urobené na základe tohto Protokolu, ktoré je anonymné alebo ktoré považuje za zneužitie práva také oznámenia predkladať alebo ktorého obsah je nezlučiteľný s ustanoveniami Paktu.

Článok 4

1 Výbor, s výhradou ustanovenia článku 3, upozorní štát, ktorý je zmluvnou stránkou tohto Protokolu, na každé oznámenie predložené mu na základe tohto Protokolu, v ktorom sa tvrdí, že tento štát porušuje niektoré ustanovenie Paktu.

2 Takto upozornený štát predloží Výboru do šiestich mesiacov písomné vysvetlenie alebo vyhlásenie objasňujúce tento prípad a informuje o prípadných opatreniach na nápravu, ktoré urobil.

Článok 5

1 Výbor posúdi oznámenia, ktoré dostal podľa tohto Protokolu, a vezme pritom do úvahy všetky písomné informácie, ktoré dostal od jednotlivca a od príslušného štátu, ktorý je jeho zmluvnou stranou.

2 Výbor neposudzuje akékoľvek oznámenie od jednotlivca, dokiaľ sa neubezpečí, že:

- a) tá istá záležitosť sa neprerokúva podľa inej procedúry medzinárodného prešetrovania alebo riešenia sporov;
- b) jednotlivec vyčerpал všetky dostupné vnútroštátne prostriedky na nápravu.

Toto ustanovenie sa nepoužije tam, kde sa zaistenie nápravy neodôvodnene preťahuje.

3 Výbor skúma oznámenie podľa tohto Protokolu na neverejných zasadaniach.

4 Výbor oznámi svoj názor príslušnému štátu, ktorý je zmluvnou stranou Protokolu, a jednotlivcovi.

Článok 6

Výbor zahrnie do svojej výročnej správy predkladanej podľa článku 45 Paktu prehľad o svojej činnosti podľa tohto Protokolu.

Článok 7

Než sa dosiahnu ciele rezolúcia 1514 (XV) prijaté Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 14. decembra 1960, týkajúce sa Deklarácie o poskytnutí nezávislosti koloniálnym krajinám a národom, neobmedzujú ustanovenia tohto Protokolu žiadnym spôsobom petičné právo dané týmto národom Chartou Organizácie Spojených národov a inými medzinárodnými dohovormi a dokumentmi Organizácie Spojených národov a ich odborných organizácií.

Článok 8

1 Tento Protokol je otvorený na podpis ktorémukoľvek štátu, ktorý podpísal Pakt.

2 Tento Protokol podlieha ratifikácii ktorýmkoľvek štátom, ktorý Pakt ratifikoval alebo k nemu pristúpil. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

3 Tento Protokol je otvorený na prístup ktorémukoľvek štátu, ktorý ratifikoval Pakt alebo k nemu pristúpil.

4 Prístup sa vykoná uložením listiny o prístupe u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

5 Generálny tajomník Organizácie Spojených národov upovedomí všetky štáty, ktoré podpísali tento Protokol alebo k nemu pristúpili, o uložení každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe.

Článok 9

1 tento Protokol nadobudne účinnosť tri mesiace odo dňa uloženia desiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov za predpokladu, že Pakt už nadobudol účinnosť.

2 Pre každý štát, ktorý ho ratifikoval alebo k nemu pristúpil po uložení desiatej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, nadobudne tento Protokol účinnosť tri mesiace odo dňa uloženia jeho vlastnej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe.

Článok 10

Ustanovenia tohto Protokolu sa vzťahujú a všetky časti federálneho štátu bez akýchkoľvek obmedzení alebo výnimiek.

Článok 11

1 Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou Protokolu, môže navrhnúť zmenu a predložiť ju generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Generálny tajomník potom oboznámi s navrhnutými zmenami štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Protokolu, so žiadosťou, aby mu oznámili, či sú pre zvolanie konferencie štátov, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Protokolu, ktorá by návrhy posúdila a hlasovala o nich. Generálny tajomník zvolá túto konferenciu pod záštitou Organizácie Spojených národov, ak sa aspoň jedna tretina štátov vysloví pre jej zvolanie. Každá zmena prijatá väčšinou prítomných a hlasujúcich štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, bude predložená Valnému zhromaždeniu Organizácie Spojených národov na schválenie.

2 Zmeny nadobudnú platnosť, ak ich schváli Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov a prijme dvojtretinovou väčšinou štátov, ktoré sú zmluvnými stranami Protokolu, v súvislosti s ich ústavnými predpismi.

3 Ak zmeny nadobudnú platnosť, stanú sa záväzné pre tie štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Protokolu, ktoré ich prijali. Ostatné štáty sú ďalej viazané len ustanoveniami tohto Protokolu a každou prvou zmenou, ktorú prijali.

Článok 12

1 Každý štát, ktorý je zmluvnou stranou Protokolu, môže kedykoľvek tento Protokol vypovedať písomným oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov. Výpoveď nadobudne účinnosť tri mesiace odo dňa, keď generálny tajomník dostane oznámenie.

2 Výpoveď nebude mať vplyv na pokračovanie použitia ustanovení tohto Protokolu na každé oznámenie predložené podľa článku 2 pred dátumom, keď výpoveď nadobudla platnosť.

Článok 13

Generálny tajomník Organizácie Spojených národov, bez ohľadu na oznámenie podľa článku 8 odseku 5, upovedomí všetky štáty spomenuté v článku 48 odsek 1 Paktu:

- a) o podpisoch, ratifikáciách a prístupoch podľa článku 8;
- b) o dátume, keď tento Protokol nadobudne platnosť podľa článku 9, a o dátume, keď nadobudne platnosť každá zmena podľa článku 11;
- c) o výpovediach podľa článku 12.

Článok 14

1 Tento Protokol, ktorého anglické, čínske, francúzske, ruské a španielske znenia majú rovnakú platnosť, bude uložený v archíve Organizácie Spojených národov.

2 Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zašle overenú kópiu tohto Protokolu všetkým štátom uvedeným v článku 48 Paktu.